

Jerzy Kwaśniewski

Urodził się 12 maja 1942 roku w Milczanach koło Sandomierza. Żonaty od 1966 r., dwie córki. Ukończył szkołę podstawową nr 97 w Warszawie i liceum nr. XXI im. Hugona Kołłątaja w Warszawie w roku 1959. W 1959 roku rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, które ukończył w 1964 roku. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, a w 1966 roku pracę w Zakładzie Badań nad Szkolnictwem Wyższym oraz w Biurze Studiów Problemów Przeszłości Prokuratury Generalnej. W 1969 r. rozpoczął pracę w Zespole Problemów Resocjalizacji Instytutu Pedagogiki Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. W 1971 roku współtworzył Instytut Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego, w którym zatrudniony został od października 1972 roku i pracuje w nim nieprzerwanie do dzisiaj. W 1971 roku uzyskał pod kierunkiem prof. Jana Szczepańskiego stopień doktora socjologii w Uniwersytecie Łódzkim na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym. Stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w zakresie socjologii uzyskał na Wydziale Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego w 1983 r., a tytuł naukowy profesora w dziedzinie nauk humanistycznych w 1995 r.

Funkcje akademickie: Dyrektor IPSIR (1990-1996) (2008-2012) Z-ca Dyrektora IPSIR (1980-1987) Założyciel i Kierownik Pracowni Socjologii Dewiacji i Socjotechniki IPSIR UW (1981-1990) Założyciel i Kierownik Zakładu Socjologii Norm, Dewiacji i Kontroli Społecznej IPSIR UW, od 1990 roku. Założyciel i Kierownik Katedry Socjologii Norm, Dewiacji i Kontroli Społecznej od 2003 r. Członek Senatu UW (1976-1978) oraz komisji senackich (w kilku kadencjach w latach 90. i 2000.)

Akademicką działalność dydaktyczno-naukową rozpoczął w roku 1969 wraz z podjęciem pracy w Zespole Problemów Resocjalizacji na Wydziale Psychologii i Pedagogiki UW. Prowadził zajęcia nt. teorii zachowania i resocjalizacji oraz wykład: "Patologia społeczna". W 1971 roku rozpoczął, w ramach tworzenia w Uniwersytecie Warszawskim Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji, przygotowywanie planu i założeń programowych magisterskich studiów profilaktyki społecznej i resocjalizacji. Po utworzeniu Instytutu kierował Komisją Toku i Planu Studiów w IPSIR, która zajmowała się doskonaleniem planu i organizacji nauczania w Instytucie (w formie studiów dziennych i zaocznych). W pierwszym okresie działalności IPSIR UW - 1972-1975 - prowadziłem zajęcia z następujących przedmiotów: "Metodologiczne podstawy nauk społecznych", "Techniki i metody badań", a także nowe w polskich uniwersytetach przedmioty: "Podstawy prakseologii i socjotechniki" oraz "Nauka o dewiacji społecznej". Od roku 1976 prowadził także seminarium magisterskie nt. dewiacji społecznej. Po 1981 roku opracował programy i prowadził dwa nowe przedmioty: "Wybrane problemy socjotechniki" oraz "Aksjologiczne i społeczne problemy dewiacji" (przedmiot specjalizacyjny, wykład i ćwiczenia na studiach dziennych). W latach 90-ch, oprócz seminariów magisterskich nt. dewiacji i kontroli społecznej wykładał w IPSIR UW "Naukę o normach społecznych", "Strukturę i metodykę oddziaływań społecznych" oraz "Współczesne teorie zachowań dewiacyjnych". Aktualnie prowadzi także kursowy przedmiot: "Teoria społeczeństwa i problemów społecznych". Do chwili obecnej promował około 500 magistrów. W 1979 roku uczestniczył w organizowaniu Studium Podyplomowego Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji. W ramach tego Studium prowadził zajęcia nt. teoretycznych koncepcji dewiacji społecznej. Otrzymał cztery nagrody rektorskie za osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej. W roku 1978 zostałem laureatem studenckiego konkursu na najlepszego pracownika dydaktycznego. 1980- członek Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej; 1981-1987- z-ca dyrektora IPSIR UW ds. współpracy naukowej z zagranicą oraz ds. studenckich i dydaktyki; 1990 - członek Komisji, która opracowała reformę planu studiów magisterskich IPSIR UW. 1990-1993 - Dyrektor IPSIR ds. dydaktyki, członek Komisji Senatu UW ds. studencko - dydaktycznych.

Przeprowadził m. in. następujące badania: - Ogólnopolskie badania postaw wobec prawa i moralności (pod kierunkiem Adama Podgóreckiego) w 1966 roku (OBOP) - Ogólnopolskie badania postaw pracowników bankowych w 1971 roku (Pracownia Socjologiczna NBP) - Badania postaw wobec zachowań dewiacyjnych mieszkańców Warszawy (IPSIR UW oraz GUS) 1976 - Międzynarodowe (Wenezuela, Włochy, Jugosławia, Brazylia, Kanada, Francja, Rumunia, Polska) porównawcze badania postaw wobec zachowań dewiacyjnych (wraz z Andrzejem Kojderem, pod auspicjami International Centre for Comparative Criminology, Univeristy of Montreal) 1971-1976 - Badania postaw uczniów

szkół średnich Warszawy wobec instytucji i środków kontroli społecznej (IPSIR UW - wraz z Małgorzatą Busłowicz) 1990 - Badania poglądów zawodowych pracowników socjalnych (wraz z Joanną Zamecką - IPSIR UW oraz Instytutem Psychiatrii i Neurologii) 1991 - Badania diagnostyczne zapotrzebowania rodzin Mokotowa na pomoc społeczną (IPSIR UW- dla władz Gminy Warszawa - Mokotów) 1991 - Badania społecznych norm, dewiacji oraz środków kontroli społecznej (badania zespołowe członków Katedry Socjologii Norm, Dewiacji i Kontroli Społecznej oraz skupionych wokół prac Zakładu studentów i współpracowników) - Badania kontroli społecznej procesów marginalizacji (GRANT KBN 1994-1997). Promował trzech doktorów, jest aktualnie opiekunem 4 doktorantek. Recenzował 7 rozpraw doktorskich oraz 10 rozpraw habilitacyjnych. Oceniał kwalifikacje kandydata do tytułu profesora. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (Oddział Warszawski) od 1967 roku. W 1979 roku był współorganizatorem, a następnie wybrany zostałem przewodniczącym (trzy kadencje) ogólnokrajowej Sekcji Socjologii Dewiacji i Kontroli Społecznej PTS; Od przeszło 25 lat jest członkiem dwu innych Sekcji PTS: Sekcji Socjologii Prawa oraz Sekcji Socjotechniki. W latach 1995 - 1998 był przewodniczącym Sekcji Socjologii Prawa PTS. Uczestniczył w większości konferencji naukowych organizowanych przez te Sekcje przedstawiając na nich referaty i komunikaty z badań. Kilkakrotnie wybierany był także członkiem zarządów w obu Sekcjach. Trzykrotnie, w latach 1977, 1978 i 1979 wybierany był członkiem Zarządu Oddziału Warszawskiego PTS oraz 8-krotnie delegatem na Walne Zgromadzenie Towarzystwa. Był członkiem trzech Komitetów Badawczych Międzynarodowego Towarzystwa Socjologicznego (ISA): 1) Komitetu Badawczego Socjologii Prawa (RCSL), 2) Komitetu Badawczego Socjotechniki (RCS) oraz 3) Komitetu Badawczego Socjologii Dewiacji i Kontroli Społecznej (RCS DSC). W latach 1982 - 1989 byłem członkiem Zarządu Komitetu Badawczego Socjotechniki ISA. Uczestniczył w kilku konferencjach Komitetów Badawczych ISA. Na większości konferencji prezentowałem referaty. Wszystkie te referaty były następnie publikowane w kraju lub za granicą. Stypendia naukowe, staże zagraniczne: stypendium Copenhagen School of Economics Dania 1970; stipendium University of Montreal, Kanada 1971; seminaria w University of Pennsylvania USA 1971; stypendium Carleton University Kanada 1989.

Współpraca naukowa z zagranicą: - Międzynarodowy, porównawczy projekt badawczy: "Postawy społeczne wobec dewiacji" realizowany wraz z prof. A. Kojderem we współpracy z International Centre for Comparative Criminology przy University of Montreal w latach 1972-1976. Odbyło się szereg międzynarodowych konferencji poświęconych tym badaniom oraz ukazało się kilka książkowych i kilkanaście artykułowych publikacji wyników tych badań, m. in.: J. Kwaśniewski (wsp.) Social Perception of Deviance (w:) A. Baratta (red.) The Impact of Sociology of Law on Government Action, Verlag Peter Lang GmbH, Frankfurt am Main 1982; J. Kwaśniewski, Society and Deviance, BERG Publ., Leamington Spa - New York 1983

- Projekt badawczy na temat kontroli społecznej i metod rozwiązywania problemów społecznych. Realizowany wspólnie z dr M. Watson, Dept. of Sociology Cambridge University Anglia. Opublikowana książka: J. Kwaśniewski, M. Watson (eds.) Social Control and the Law in Poland. Berg. Oxford - New York. 1991. Oraz książka: J. Kwaśniewski (red.) Praca socjalna - pomoc społeczna. IPN-IPSIR UW 1993 .

Ekspertyzy, raporty, propozycje ustawodawcze:

- Studia dla pracujących a zakład pracy. Badania diagnostyczne dla Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego. Raport z badań 1968r. Analiza uprawnień studiujących pracowników, społecznych kosztów studiów, ocena przydatności studiów zaocznych. Książka: Studia dla pracujących, PWN 1971 ss.163 oraz artykuł w: "Życie Szkoły Wyższej, Nr 7-8, 1968 s.110-121
- Robotnicze praktyki studenckie. Badania diagnostyczne dla Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego. Raport przedstawiony w 1969 r. Ocena ekonomicznej efektywności praktyk. W następstwie praktyki zostały zawieszane. Opracowanie opublikowane w książce zbiorowej: G. Pomian, H. Najduchowska (red. red.) Studenckie praktyki robotnicze, PWN 1972.
- Planowanie zatrudnienia w szkolnictwie wyższym. Ekspertyza dla Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, wykonana w 1969r. Metoda przewidywania zatrudnienia w szkolnictwie wyższym opublikowana w: "Życie Szkoły Wyższej", nr 12, 1969, s.66-77
- Postawy pracowników NBP. Badania diagnostyczne i oceniające dla Prezesa NBP (1972r.) nt. postaw pracowniczych wobec zawodu oraz uwarunkowań postaw. Wyniki opublikowane w: "Bank i Kredyt" 7,8, s.314-319, 353-358

-Warunki rozwoju młodej kadry UW . Badania dla RZ ZNP (1976/1977) nt. warunków życiowych, rodzinnych, materialnych, zawodowych i ich porównawcza ocena. Raport z badań przekazany RZ ZNP UW, Senatowi UW, Rektorowi UW, Ministerstwu Szkolnictwa Wyższego.

-Ekspertyzy dotyczące projektów aktów normatywnych, min.: dla PTS i Rady Legislacyjnej 1975 (ustawa "o zapobieganiu demoralizacji młodzieży"), dla KK NSZZ "Solidarność" 1981 oraz następnie dla Komisji Praw Człowieka Senatu R.P (projekt ustawy "psychiatrycznej")

- Dla Komisji Polityki Społecznej Episkopatu a następnie dla Przewodniczącego "Solidarności" Lecha Wałęsy opracowania diagnostyczne nt. problemów społecznych Polski (1984). Opublikowane następnie jako fragment "Raportu: Polska 5 lat po Sierpniu" Wyd. MS "S" 1985.

-Dla Komitetu "Polska 2000" (wsp.) 1985, diagnoza zagrożeń społecznych i zjawisk patologicznych oraz program ich przewyżczenia . Opublikowana następnie w T. II książki zbiorowej: "Społeczeństwo polskie na przełomie XX i XXI wieku" Ossolineum 1988.

- Opinie eksperckie nt. projektów ustaw dla Komisji Praw Człowieka i Praworządności Senatu R. P. w latach 1991-1992

-Diagnoza zapotrzebowania rodzin Mokotowa na pomoc społeczną. IPSIRUW-IPIN 1992 . Ekspertyza dla władz gminy Warszawa-Mokotów

-Poglądy zawodowe pracowników socjalnych (wsp. z J. Zamecką) IPSIR UW-IPIN 1993. Ekspertyza dla Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Warszawa-Mokotów. Wyniki opublikowane min. w: J. Kwaśniewski, J. M. Zamecka, Promocja wiedzy dla promocji zdrowia. (W:) Promocja zdrowia, medycyna i nauki społeczne, Tom 3, 1994.

- Opinia ekspercka nt. akcji "małolat" dla Biura Ekspertyz Sejmu RP (1998r.), opracowanie eksperckie nt. praw człowieka dla Senatu R. P. (1998r.).

Ważniejsze książki

J. Kwaśniewski, Society and Deviance. BERG, Leamington Spa.(Anglia)-New York (USA) 1984

J. Kwaśniewski, Społeczeństwo wobec dewiacji. Wydawn.UW. Warszawa1983

J. Kwaśniewski, Społeczna kontrola zachowań dewiacyjnych (red.) Tom XI "Prace IPSiR UW", Wydawnictwa UW, Warszawa 1989

J. Kwaśniewski , Między autonomią a kontrolą (red. z A. Kojderem), UW-PTS, Warszawa 1992

J. Kwaśniewski, Social Control and the Law in Poland (red. z M. Watson) BERG. Oxford (Anglia) - New York (USA), 1991

J. Kwaśniewski, Zaradność społeczna (red. z R.. Sobiechem i J. Zamecką), Ossolineum 1990

J. Kwaśniewski (red.) Kontrola społeczna procesów marginalizacji, INTERART, 1997

Podręcznik:

J. Kwaśniewski (red.) Praca socjalna - pomoc społeczna. Trzy wydania (I - IPSIR, 1993, II - wyd. zmienione i poprawione, Interart, 1995, III Wyd. poprawione - Śląsk, 1998 [w druku])